

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos Seimui
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Gedimino pr. 11, 01103 Vilnius

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerijai
Vilniaus g. 33, 01506 Vilnius

Valstybinei ligonių kasai
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Europos aikštė 1, 03505 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2015 m. rugsėjo 25 d. Nr. FA-P-10-8-29

Vilnius

Mes atlikome Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2014 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos vadovas arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą bei Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Valstybinėje ligonių kasoje ir jai pavaldžiose įstaigose.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme šiuos vertinimus: Valstybinės ligonių kasos apskaitos sistemos ir metodų, įskaitant vadovybės atliktus apskaitinius įvertinimus; konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, šių rinkinių parengimo ir pateikimo; fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys rodo tikrą ir teisingą Valstybinės ligonių kasos ir jai pavaldžių įstaigų 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2014 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2014 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

5 000 tūkst. Lt fondo lėšų greitosios medicinos pagalbos centralizuotų dispečerinių paslaugoms apmokėti panaudota neteisėtai, nes apmokėta taikant padidintą balą vadovaujantis greitosios medicinos pagalbos centralizuotų dispečerinių tarnybų vertinimais, kurie 2013 m. audito metu buvo įvertinti kaip neatitinkantys Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintų principų.

Negalime įvertinti, ar 1 471,6 tūkst. Lt fondo lėšų, skirtų apmokėti greitosios medicinos pagalbos brigadoms už gerus darbo rezultatus, panaudota teisėtai, nes Sveikatos apsaugos ministerija nenustatė atitinkamų gerų darbo rezultatų pasiekimą matuojančios programinės ir kompiuterinės įrangos reikalavimų (žr. ataskaitos 2.2.1 skirsnį 15–18 psl.).

Valstybinė ligonių kasa 6 487,5 tūkst. Lt fondo lėšų panaudojo nesilaikydama Sveikatos draudimo įstatymo ir jį įgyvendinančių sveikatos apsaugos ministro įsakymų, nes:

- pirkto vaistų, kurių pirkimas fondo lėšomis minėtuose teisės aktuose nenustatytas;
- sumokėjo gydymo įstaigoms už sveikatos priežiūros paslaugas viršydama ministro įsakymais nustatytas paslaugų kainas, nes apmokėtos ne tik suteiktų paslaugų, bet ir vaistų įsigijimo išlaidos;
- vaistus pirkto lėšomis, skirtomis ne vaistams įsigyti, o sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti ir sveikatos programoms finansuoti (žr. ataskaitos 2.2.2 skirsnį 18–20 psl.).

Ortopedijos techninės priemonės jų gamintojams kompensuojamos PSDF lėšomis vadovaujantis karteliniu ortopedijos įmonių susitarimu nustatytais ir daug metų nekeičiamais įkainiais, netaikant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų. Kadangi šį klausimą įstatymų nustatyta tvarka nagrinėja Viešųjų pirkimų tarnyba, negalime įvertinti 34 847,5 tūkst. Lt fondo lėšų panaudojimo teisėtumo

(žr. ataskaitos 2.2.3 skirsnį 21–22 psl.).

Sveikatos apsaugos ministerijai neapibrėžus valstybinių ir savivaldybių sveikatos programų sąvokos ir kriterijų, o Valstybinei ligonių kasai praplėtus 05 išlaidų straipsnio lėšomis finansuotinių išlaidų sąrašą, negalėjome patvirtinti, kad fondo lėšos sveikatos programoms bei kitoms sveikatos draudimo išlaidoms (dalis iš 206 389,4 tūkst. Lt) panaudotos teisėtai (žr. ataskaitos 2.2.4 skirsnį 22–25 psl.).

Remiantis mokėjimo už plaučių bei plaučių ir širdies komplekso transplantacijų paslaugas tvarka 66,8 tūkst. Lt fondo lėšų panaudota sumokėti už transplantacijos paslaugas ne pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus paslaugų įkainius, o pagal faktiškai gydymo įstaigų patirtas išlaidas, nors tai neatitiko Sveikatos priežiūros įstaigų ir Sveikatos draudimo įstatymų (žr. ataskaitos 2.2.5 skirsnį 25–27 psl.).

Valstybinė ligonių kasa nevykdė Biudžeto sandaros įstatyme nustatytos pareigos užtikrinti racionalų lėšų naudojimą, nes neracionaliai panaudojo daugiau nei 2 mln. Lt PSDF lėšų:

- turėdama pakankamai žmogiškųjų išteklių funkcijoms atlikti, pirkė 647,6 tūkst. Lt vertės teises, informacinių technologijų infrastruktūros ir informacinių sistemų esamos būklės įvertinimo ir konsultavimo paslaugas;
- tinkamai nenustačiusi perkamų SAP licencijų skaičiaus poreikio ir sudėtingumo, už 1 477,4 tūkst. Lt įsigijo SAP programinės įrangos licencijas;
- fondas patyrė žalą dėl Valstybinės ligonių kasos neteisėtų veiksmų ir neveikimo, nes teismas tenkino draudimo bendrovės skundą ir priteisė kasai sumokėti 29,1 tūkst. Lt bylinėjimosi išlaidų ir palūkanų (žr. ataskaitos 2.2.6 skirsnį 27–31 psl.).

Valstybinė ligonių kasa pirkė 1 466,5 tūkst. Lt vertės eilių valdymo sprendimo diegimo paslaugas, pirkimo metu nustačiusi tiekėjų konkurenciją mažinančius ir dėl to racionalaus lėšų panaudojimo neužtikrinančius trumpus paslaugų teikimo terminus. Ji leido tiekėjui nesilaikyti minėtų terminų ir taip pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus ir principus, be to, netaikė sutartyje nurodytų sankcijų ar kitų atsakomybės priemonių (žr. ataskaitos 2.2.6 skirsnį 32–34 psl.).

Sąlyginė nuomonė dėl fondo lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Valstybinė ligonių kasa ir jai pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2014 metais fondo lėšas ir valstybės turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

Valstybės kontrolierius

Arūnas Dulkys